

Warunki Ubezpieczenia Podróży Europäische Reiseversicherung AG Oddział w Polsce (2006)

Nr 10.22.001

Paragrafy 1-18 dotyczą wszystkich ubezpieczeń w podróży Europäische Reiseversicherung AG Oddział w Polsce, (zwanego dalej Europejskie) zawartych na mocy niniejszych Warunków Ubezpieczenia. Przedmiot oraz zakres ochrony ubezpieczeniowej jest odpowiednio określony w sekcjach A - F.

§ 1 Umowa ubezpieczenia

Na podstawie niniejszych Warunków Ubezpieczenia Europejskie zawiera umowy ubezpieczenia: kosztów rezygnacji z podróży, assistance, kosztów leczenia, bagażu, następstw nieszczęśliwych wypadków, odpowiedzialności cywilnej – z osobami fizycznym, prawnymi lub jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej.

§ 2 Zawarcie umowy na rzecz osoby trzeciej

1. Umowę ubezpieczenia można zawrzeć na rzecz osoby trzeciej.
2. W razie zawarcia umowy na rzecz osoby trzeciej postanowienia niniejszych Warunków Ubezpieczenia stosuje się odpowiednio do osoby, na rzecz której zawarto umowę ubezpieczenia.

§ 3 Klauzule umowne

1. Umowy ubezpieczenia mogą być zawierane na uzgodnionych przez strony warunkach odbiegających od postanowień niniejszych warunków.
2. Klauzule umowne uzgodnione przez strony w trybie określonym w ust. 1 powinny być sporządzone na piśmie i w pełnym brzmieniu dołączone do umowy, pod rygorem ich nieważności.

§ 4 Sposób zawarcia umowy

1. Zawarcie umowy ubezpieczenia potwierdza się polisą lub certyfikatem ubezpieczeniowym (dalej: certyfikat).
2. Polisa lub certyfikat muszą zawierać co najmniej imię i nazwisko Ubezpieczonego i Ubezpieczającego, okres trwania ubezpieczenia, wariant ubezpieczenia oraz wysokość składki.
3. Umowa ubezpieczenia kosztów rezygnacji może być zawarta najpóźniej w terminie 3 dni od daty rezerwacji podróży, chyba, że rezerwacja podróży nastąpi w terminie krótszym niż 30 dni przed datą wyjazdu. W takim przypadku zawarcie umowy ubezpieczenia kosztów rezygnacji może być dokonane jedynie w dniu rezerwacji podróży.

§ 5 Sposób ustalania i opłacania składki ubezpieczeniowej

1. Składkę ubezpieczeniową ustala się na podstawie taryf obowiązujących w dniu zawarcia umowy. Wysokość składki ubezpieczeniowej uzależniona jest od wariantu ubezpieczenia, zakresu terytorialnego oraz czasu trwania ochrony ubezpieczeniowej.
2. Składka jest płatna jednorazowo, w całości, najpóźniej jednocześnie z zawarciem umowy ubezpieczenia.
3. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie pozbawia Europejskich prawa żądania zapłaty

składki za okres ubezpieczenia, w którym Europejskie udzielały ochrony ubezpieczeniowej.

§ 6 Okres ubezpieczenia i czas trwania umowy ubezpieczenia

1. Okres ubezpieczenia określa się w umowie ubezpieczenia.
2. Odpowiedzialność Europejskich rozpoczyna się od dnia wskazanego w umowie jako data rozpoczęcia podróży pod warunkiem opłacenia składki, z zastrzeżeniem postanowień ust. 4.
3. Odpowiedzialność Europejskich kończy się z upływem okresu ubezpieczenia, chyba że stosunek ubezpieczeniowy wygaśnie przed tym terminem.
4. Okres ubezpieczenia w przypadku ubezpieczenia kosztów rezygnacji z podróży rozpoczyna się w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia i kończy w momencie opuszczenia przez Ubezpieczonego miejsca zamieszkania w dniu wskazanym na polisie lub certyfikacie jako data rozpoczęcia podróży.

§ 7 Ogólne obowiązki Ubezpieczonego

1. Ubezpieczony zobowiązany jest udzielić Europejskim odpowiedzi na pytania do niego skierowane oraz podać wszystkie znane mu okoliczności istotne dla oceny ryzyka i ustalenia składki. Jeżeli Europejskie zawarły umowę ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi Ubezpieczonego na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
2. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie zgłaszać Europejskim wszelkie zmiany okoliczności, które mogą mieć wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa wypadku, o które Europejskie zapytywały przed zawarciem umowy.
3. Ubezpieczony zobowiązany jest informować Europejskie na piśmie o zmianie adresu miejsca zamieszkania lub siedziby.
4. Jeżeli Ubezpieczony działa przez pełnomocnika, to obowiązki określone w ust. 1-3 ciążyą również na pełnomocniku i obejmują także okoliczności znane pełnomocnikowi.
5. W razie ujawnienia okoliczności, która zwiększa prawdopodobieństwo zajścia wypadku i pociąga za sobą takie zwiększenie, że Europejskie nie zawarłoby umowy, gdyby o tej okoliczności wiedziało, Europejskie może w ciągu miesiąca od ujawnienia tej okoliczności odstąpić od umowy. Odstąpienie musi zostać przedłożone Ubezpieczonemu na piśmie. Jeżeli ujawnienie okoliczności nastąpiło już po wypadku lub w ciągu ostatniego miesiąca przed wypadkiem, a przyczyną była wyłącznie ujawniona okoliczność Europejskie może odmówić wypłaty odszkodowania.
6. W razie odstąpienia od umowy należy się Europejskim składka za czas trwania umowy.

A – ubezpieczenie kosztów rezygnacji z podróży

B – ubezpieczenie assistance

C – ubezpieczenie kosztów leczenia i transportu

D – ubezpieczenie bagażu

E – ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków

F – ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej

§ 8 Obowiązki Ubezpiezonego w przypadku powstania szkody

1. Ubezpieczony zobowiązany jest:
  - a) niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni od daty powstania szkody lub daty uzyskania o niej wiadomości zawiadomić o szkodzie Europejskie,
  - b) użyć wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody i zaniechać działań prowadzących do jej zwiększenia,
  - c) umożliwić Europejskim dokonanie czynności zmierzających do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia, dostarczyć oryginalną dokumentację, udzielić pomocy i wyjaśnień, a gdy zachodzi taka konieczność, zwolnić lekarzy z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej,
  - d) stosować się do zaleceń Europejskich, udzielić informacji oraz niezbędnych pełnomocnictw,
  - e) powiadomić Europejskie czy jest posiadaczem innej polisy pokrywającej ryzyka ubezpieczone niniejszą umową ubezpieczenia, wykupioną u innego ubezpieczyciela, wskazując równocześnie nazwę ubezpieczyciela oraz sumę ubezpieczenia.
2. Niedopełnienie któregokolwiek z obowiązków określonych powyżej stanowi podstawę do odmowy wypłaty odszkodowania w całości lub części w zależności od tego, w jakim stopniu niedopełnienie obowiązków wpłynęło na ustalenie przyczyn wypadku, odpowiedzialności za szkodę bądź wysokości odszkodowania.
3. Nadto Ubezpieczony zobowiązany jest użyć wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody i zaniechać działań prowadzących do jej zwiększenia. W przypadku niedopełnienia tego obowiązku w wyniku rażącego niedbalstwa lub winy umyślnej odszkodowanie się nie należy.

§ 9 Wygaśnięcie stosunku ubezpieczeniowego

1. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczony ma prawo odstąpienia od umowy w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczony jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy.
2. Zwrot składki z tytułu wypowiedzenia umowy za niewykorzystany okres ubezpieczenia następuje po potrąceniu kosztów manipulacyjnych w wysokości 20% zwracanej składki.
3. W przypadku wypowiedzenia umowy w trakcie ubezpieczenia, Ubezpieczonemu przysługuje zwrot składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia po złożeniu Europejskim oryginału polisy i pod warunkiem, że nie wystąpiła szkoda i nie wypłacono świadczenia z tego tytułu.
4. W przypadku zaistnienia szkody każda ze stron może w ciągu miesiąca od daty wypłaty odszkodowania lub świadczenia albo daty doręczenia odmowy wypłaty odszkodowania lub świadczenia wypowiedzieć umowę ubezpieczenia z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia.

§ 10 Definicje

W myśl niniejszych warunków ubezpieczenia za:

- a) choroba przewlekłą – uważa się stan chorobowy charakteryzujący się powolnym rozwojem i długookresowym przebiegiem, leczony w sposób stały lub okresowy, w trakcie którego mogą następować okresy ustąpienia dolegliwości lub ich zaostrzenia, zdiagnozowany przed zawarciem umowy ubezpieczenia,

- b) deszcz nawałny – uważa się opad deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4,
- c) grad – uważa się opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu,
- d) huragan – uważa się działanie wiatru o prędkości nie mniejszej niż 24 m/s, wyrządzające masowe szkody, pojedyncze szkody uważa się za spowodowane przez huragan, jeżeli w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono działanie huraganu,
- e) koszty rezygnacji – są to przewidziane w umowie uczestnictwa w podróży koszty, które ulegają przypadkowi na rzecz organizatora podróży, w przypadku zrezygnowania z podróży,
- f) kraj zamieszkania – uważa się Rzeczpospolitą Polską i kraj, w którym Ubezpieczony zamieszkuje na stałe oraz kraj, w którym objęty jest ubezpieczeniem społecznym,
- g) miejsce zamieszkania – uważa się miejsce stałego zameldowania oraz miejsce, w którym Ubezpieczony zamieszkuje lub przebywa z zamiarem stałego pobytu,
- h) nagłe zachorowanie – uważa się stan chorobowy powstały w sposób nagły, wymagający udzielenia natychmiastowej pomocy medycznej,
- i) najbliższego krewnego Ubezpiezonego uważa się:
  - rodziców, małżonka, dzieci, w tym przysposobione, konkubinę lub konkubenta, dziadków, rodzeństwo, teściów,
  - osoby, które w trakcie podróży Ubezpiezonego opiekowały się jego niepełnoletnimi dziećmi lub potrzebującymi opieki pozostałymi najbliższymi krewnymi,
- j) nieszczęśliwy wypadek – uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego Ubezpieczony doznał trwałego uszkodzenia ciała, trwałego uszczerbku na zdrowiu lub zmarł,
- k) osobę towarzyszącą – uważa się osobę odbywającą podróż wraz z Ubezpieczającym i wskazaną przez niego do towarzyszenia mu w trakcie leczenia lub transportu,
- l) osobę trzecią – uważa się osobę pozostającą poza stosunkiem ubezpieczeniowym,
- m) osobę uprawnioną – uważa się osobę lub osoby wskazane na piśmie przez Ubezpiezonego, które mają otrzymać świadczenie przysługujące na wypadek śmierci Ubezpiezonego,
- n) osobę wezwaną do towarzyszenia – uważa się osobę bliską lub inną wskazaną przez Ubezpieczającego, która w przypadku braku osoby towarzyszącej przyjedzie w celu towarzyszenia mu w trakcie leczenia lub transportu,
- o) powódź – uważa się zalanie terenów w następstwie podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących lub stojących,
- p) pracę fizyczną – uważa się wykonywanie czynności fizycznych, za które zwyczajowo otrzymuje się wynagrodzenie,
- q) rozbój – uważa się zabór mienia ruchomego w celu przywłaszczenia, przy użyciu przemocy lub groźby użycia takiej przemocy, a także doprowadzenie Ubezpiezonego do stanu nieprzytomności lub bezbronności,
- r) sporty ekstremalne – uważa się dyscypliny sportowe, których uprawianie wymaga ponadprzeciętnych umiejętności, odwagi i działania w warunkach dużego ryzyka, często zagrożenia życia, w szczególności skoki bungee, speleologia, sporty lotnicze, kolarstwo górskie, motocross, wyścigi samochodowe,
- s) sporty wysokiego ryzyka – uważa się nurkowanie z użyciem aparatów oddechowych, sporty uprawiane na rzekach górskich, wspinaczkę skałkową i wysokogórską, wszelkiego rodzaju sporty obronne, myślistwo, jazdę konną,

- jazdę na nartach wodnych, sporty, w których wykorzystywane są pojazdy przeznaczone do poruszania się po śniegu lub lodzie, narciarstwo, paralotniarstwo, sporty spadochronowe, skutery wodne,
- t) trzęsienie ziemi – uważa się naturalny, krótki i gwałtowny wstrząs (lub ich serię) gruntu, powstały pod powierzchnią ziemi i rozchodzący się w postaci fal sejsmicznych od ośrodka (epicentrum), znajdującego się na powierzchni, gdzie drgania są najsilniejsze, przy określaniu siły trzęsienia ziemi używa się skali magnitud (skala Richtera),
- u) Ubezpiezonego – uważa się osobę wskazaną na polisie lub certyfikacie ubezpieczeniowym, na rzecz której zawarto ubezpieczenie,
- v) upadek statku powietrznego – uważa się katastrofę bądź przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części lub przewożonego ładunku,
- w) współuczestnika podróży – uważa się osoby, które wraz z Ubezpieczonym zarezerwowały podróży, których dane znajdują się na tym samym dokumencie rezerwacji i są ubezpieczone w Europejskich z tytułu ubezpieczenia rezygnacji z podróży,
- x) wyczynowe uprawianie sportów – uważa się uprawianie dyscyplin sportowych w ramach sekcji lub klubów sportowych, jak również uprawianie dyscyplin sportowych w celach zarobkowych,
- y) zdarzenie losowe – uważa się niezależne od woli Ubezpiezonego zdarzenie przyszłe i niepewne, którego nastąpienie powoduje uszczerbek na dobrach osobistych lub w dobrach majątkowych albo zwiększenie potrzeb majątkowych po stronie Ubezpieczającego.

§ 11 Sposób ustalania wysokości szkody oraz wypłaty odszkodowania lub świadczenia

1. Europejskie wypłaca odszkodowanie lub świadczenie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia, w wyniku ustaleń dokonanych w postępowaniu likwidacyjnym, zawartej ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
2. Uprawniony z umowy ubezpieczenia jest zobowiązany do udokumentowania zasadności roszczenia.
3. Europejskie dokonuje wypłaty odszkodowania lub świadczenia w terminie 30 dni od daty zgłoszenia szkody, po uprzednim ustaleniu stanu faktycznego związanego z zajęciem szkody, zasadności roszczenia i wysokości odszkodowania.
4. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia wypłaca się w terminie przewidzianym w ust. 3.
5. Odszkodowanie (świadczenie) wypłaca się w walucie polskiej, z wyjątkiem kosztów zwracanych bezpośrednio za granicę wystawcom rachunków.
6. Jeżeli wysokość roszczenia została określona na podstawie rachunków wystawionych w walucie zagranicznej, a odszkodowanie ma zostać wypłacone w walucie polskiej, przelicza się je na walutę polską według średniego kursu NBP obowiązującego w dniu ustalenia odszkodowania.
7. Zwrot poniesionych kosztów, w tym kosztów leczenia oraz transportu i repatriacji, następuje

wyłącznie na podstawie oryginalnych rachunków pod rygorem odmowy wypłaty odszkodowania.

§ 12 Postępowanie w razie braku akceptacji decyzji Europejskich

Jeżeli uprawniony do wystąpienia z roszczeniem nie zgadza się z ustaleniami Europejskich co do odmowy zaspokojenia roszczenia lub wysokości odszkodowania lub świadczenia, uprawniony może w ciągu 30 dni od daty otrzymania decyzji Europejskich, zgłosić na piśmie na adres Europäische Reiseversicherung AG Oddział w Polsce, ul. Chmielna 101/102, 80-748 Gdańsk, wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

§ 13 Regres ubezpieczeniowy

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przechodzi na Europejskie przysługujące Ubezpieczonemu roszczenie do osoby trzeciej odpowiedzialnej za powstanie szkody, do wysokości wypłaconego odszkodowania (roszczenie regresowe).
2. Nie przechodzą na Europejskie roszczenia Ubezpieczonego, o których mowa w ust. 1 przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za które ponosi odpowiedzialność.
3. Ubezpieczony zobowiązany jest dostarczyć Europejskim wszelkie informacje i dokumenty oraz dokonać czynności niezbędnych do skutecznego dochodzenia roszczenia regresowego przez Europejskie.
4. W razie zrzeczenia się przez Ubezpieczonego praw przysługujących mu do osób trzecich z tytułu wyrządzonych szkód bez zgody Europejskich, Europejskie może odmówić wypłaty odszkodowania odpowiednio w całości lub części lub zażądać zwrotu wypłaconego odszkodowania.

§ 14 Forma zawiadomienia

1. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia kierowane do Europejskich powinny być składane na piśmie za pokwitowaniem lub przesłane listem poleconym.
2. Ubezpieczający zobowiązany jest informować Europejskie o zmianie miejsca zamieszkania lub adresu.
3. W przypadku zmiany przez Ubezpieczonego miejsca zamieszkania lub siedziby i nie zawiadomienia o tym Europejskich, pismo skierowane do ostatniej znanej siedziby lub miejsca zamieszkania Ubezpieczonego wywiera skutki prawne od chwili, w której byłoby doręczone, gdyby Ubezpieczony nie zmienił miejsca zamieszkania lub adresu.

§ 15 Skargi i zażalenia

1. Skargi i zażalenia rozpatrywane są niezwłocznie przez Ubezpieczyciela, po przesłaniu ich na piśmie na adres: Europäische Reiseversicherung AG Oddział w Polsce, ul. Chmielna 101/102, 80-748 Gdańsk.
2. Po rozpatrzeniu skargi lub zażalenia, Ubezpieczyciel przesyła swe stanowisko niezwłocznie na adres wskazany w skardze lub zażaleniu.

§16 Sąd właściwy

1. Spory wynikające z niniejszej umowy ubezpieczenia mogą być rozpatrywane przez sądy według właściwości ogólnej albo sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, lub uprawnionego lub uposażonego z umowy ubezpieczenia.

2. Strony umowy ubezpieczenia mogą poddać pod rozstrzygnięcie sądu polubownego wynikające z niej spory.

§17 Wyłączenia odpowiedzialności ubezpieczyciela

1. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte szkody powstałe wskutek winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego albo osób, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za które ponosi odpowiedzialność.
2. Ubezpieczeniu nie podlegają szkody powstałe wskutek:
  - a) strajków, zamieszek wewnętrznych, działań wojennych, terrorystycznych,
  - b) zatrucia alkoholem, narkotykami lub innymi środkami odurzającymi,
  - c) usiłowania popełnienia bądź popełnienia przez Ubezpieczonego samobójstwa lub przestępstwa,
  - d) wypadku spowodowanego w stanie po spożyciu alkoholu lub prowadzenia pojazdu bez wymaganego uprawnienia,
  - e) uprawiania sportów ekstremalnych,
  - f) wyczynowego uprawiania sportów,
  - g) działań energii atomowej,
  - h) podróży statkami powietrznymi (z wyłączeniem przelotów w charakterze pasażera o ile lot wykonywany był zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa),
  - i) zaburzeń psychicznych,
  - j) wykonywania zarobkowej pracy fizycznej,
  - k) uprawiania sportów wysokiego ryzyka z zastrzeżeniem postanowień § 18.

§ 18 Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia

Z zachowaniem pozostałych postanowień niniejszych Warunków Ubezpieczenia, strony mogą rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody powstałe wskutek uprawiania sportów wysokiego ryzyka pod warunkiem zapłaty dodatkowej składki.

A Ubezpieczenie kosztów rezygnacji z podróży

§ 19 Odwołanie uczestnictwa w podróży przed jej rozpoczęciem

1. Przedmiot ubezpieczenia.

Jeżeli Ubezpieczony odwoła uczestnictwo przed rozpoczęciem podróży, Europejskie zwraca poniesione koszty rezygnacji z zastrzeżeniem ust. 2, pod warunkiem, że Ubezpieczony nie może odbyć podróży zgodnie z planem i jeżeli przyczyną odwołania uczestnictwa jest:

  - a) śmierć, nieszczęśliwy wypadek, nagłe zachorowanie Ubezpieczonego, najbliższego krewnego Ubezpieczonego lub współuczestnika podróży oraz jego najbliższego krewnego,
  - b) szkoda w mieniu Ubezpieczonego, jego najbliższego krewnego lub współuczestnika podróży powstała w wyniku zdarzenia losowego lub będąca następstwem przestępstwa (np. włamanie z kradzieżą), pod warunkiem, że powodowała konieczność dokonania czynności prawnych i administracyjnych i wymagała bezwzględnej obecności Ubezpieczonego w trakcie planowanej podróży, a zdarzenie miało miejsce nie dalej niż na 7 dni przed planowaną podróżą,
  - c) zwolnienie Ubezpieczonego lub współuczestnika podróży z pracy z przyczyn leżących po stronie pracodawcy, pod warunkiem że w dniu zawarcia umowy

ubebezpieczenia, Ubezpieczony lub współuczestnik podróży był zatrudniony na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony,

- d) wyznaczenie daty rozpoczęcia pracy Ubezpieczonego lub współuczestnika podróży, przez pracodawcę na dzień rozpoczęcia lub trwania podróży, o ile w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia Ubezpieczony lub współuczestnik podróży był zarejestrowany w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna.
2. Ubezpieczeniu podlegają koszty rezygnacji naliczone zgodnie z umową uczestnictwa w podróży zawartą pomiędzy Ubezpieczonym a organizatorem turystyki. Za organizatora turystyki uważa się zgodnie z „Ustawą o usługach turystycznych” z dnia 29 sierpnia 1997 r., przedsiębiorcę organizującego imprezę turystyczną.

§ 20 Postępowanie w razie zaistnienia wypadku ubezpieczeniowego

1. W razie zajścia szkody Ubezpieczony zobowiązany jest:
  - a) odwołać uczestnictwo w podróży powiadamiając o tym fakcie niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni organizatora turystyki lub biuro podróży w celu zmniejszenia wysokości potrącenia z tytułu odwołania uczestnictwa i uzyskania od niego pisemnego potwierdzenia tego faktu,
  - b) przedłożyć Europejskim wyczenie kosztów rezygnacji wystawione przez organizatora turystyki lub biuro podróży, polisę lub certyfikat ubezpieczeniowy oraz odpowiednio wypełniony formularz zgłoszenia szkody,
  - c) w przypadku gdy powodem rezygnacji z uczestnictwa jest nieszczęśliwy wypadek lub nagłe zachorowanie przedłożyć odpowiednie dokumenty medyczne potwierdzające zajście zdarzenia w tym zaświadczenie lekarskie potwierdzające nagłe zachorowanie, zaś w przypadku śmierci przedłożyć kopię aktu zgonu. Ponadto w przypadku nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania należy na żądanie Europejskich przedłożyć zaświadczenie o niezdolności do pracy, jak również wspomniane wyżej zaświadczenia lekarskie. Europejskie zastrzega sobie możliwość przeprowadzenia kontroli za pośrednictwem specjalistów powodu niezdolności do podróży, powstałej na skutek nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku,
  - d) w przypadku gdy powodem rezygnacji z uczestnictwa jest szkoda powstała w mieniu Ubezpieczonego w wyniku zdarzenia losowego, przedłożyć odpowiednie dokumenty potwierdzające zajście zdarzenia oraz dokumenty potwierdzające konieczność bezwzględnej obecności Ubezpieczonego w trakcie planowanej podróży,
  - e) w przypadku gdy powodem rezygnacji z uczestnictwa jest szkoda powstała w mieniu będąca następstwem przestępstwa, przedłożyć raport policji potwierdzający zajście zdarzenia oraz dokumenty potwierdzające konieczność bezwzględnej obecności Ubezpieczonego w trakcie planowanej podróży,
  - f) w przypadku gdy powodem rezygnacji z uczestnictwa jest utrata miejsca pracy, przedłożyć umowę o pracę wiążącą obie strony oraz wypowiedzenie umowy o pracę przekazane przez pracodawcę,
  - g) w przypadku gdy powodem rezygnacji z uczestnictwa jest podjęcie stosunku

pracy przedłożyć potwierdzenie podjęcia pracy wystawione przez pracodawcę wraz z zaświadczeniem z odpowiedniego Urzędu Pracy o posiadaniu w momencie wykupienia umowy ubezpieczenia statusu osoby bezrobotnej.

2. Niedopełnienie któregokolwiek z obowiązków określonych powyżej w ust. 1 stanowi podstawę do odmowy wypłaty odszkodowania w całości lub części w zależności od tego w jakim stopniu niedopełnienie obowiązków wpłynęło na ustalenie przyczyny wypadku bądź odpowiedzialności za szkodę.

§ 21 Ograniczenie odpowiedzialności ubezpieczyciela

W przypadku gdy więcej niż cztery osoby zarezerwowały razem podróż, odpowiedzialność Ubezpieczyciela ogranicza się do kosztów rezygnacji z podróży Ubezpieczonego i jego najbliższych krewnych, będących współuczestnikami podróży, ubezpieczonych w ramach jednej rezerwacji, których bezpośrednio dotyczy zdarzenie będące powodem rezygnacji.

§ 22 Suma ubezpieczenia i udział własny

1. Suma ubezpieczenia jest równa cenie imprezy turystycznej, powiększonej o ewentualne dodatkowe świadczenia np. wycieczki fakultatywne, jeśli zostały one opłacone łącznie z imprezą turystyczną i objęte tą samą sumą ubezpieczenia.
2. Europejskie odpowiada maksymalnie do wysokości sumy ubezpieczenia, wskazanej na polisie lub certyfikacie ubezpieczeniowym, nie więcej jednak niż do wysokości ceny ubezpieczonej imprezy.
3. W przypadku, gdy suma ubezpieczenia jest niższa niż wartość (cena) ubezpieczonej imprezy (niedoubezpieczenie), wówczas Europejskie stosując regułę proporcjonalności pomniejsza należne odszkodowanie w takim stopniu w jakim zapisana w polisie suma ubezpieczenia pozostaje do rzeczywistej wartości (ceny) ubezpieczonej imprezy.
4. Ubezpieczony ponosi udział własny, w wysokości 20% kosztów rezygnacji z podróży, nie mniej jednak niż 100 PLN od osoby. Za udział własny uważa się kwotę, o którą ubezpieczyciel zmniejsza wypłacane odszkodowanie.

§ 23 Wyłączenia dodatkowe

Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej, oprócz szkód powstałych wskutek zdarzeń wymienionych w § 17, wyłączone są ponadto:

- a) koszty rezygnacji z podróży, jeżeli rezygnacja nastąpiła wskutek choroby przewlekłej, z powodu której Ubezpieczony, najbliższy krewny Ubezpieczonego lub współuczestnik podróży, był leczony w okresie 12 miesięcy przed datą rezerwacji podróży,
- b) koszty rezygnacji z podróży, jeżeli przyczyna rezygnacji powstała przed datą zawarcia umowy ubezpieczenia kosztów rezygnacji z podróży.

B Ubezpieczenie assistance

§ 24 Przedmiot ubezpieczenia

Europejskie za pośrednictwem Centrum Alarmowego, udziela na żądanie, przed i po rozpoczęciu podróży informacji o możliwościach uzyskania pomocy lekarskiej oraz pod warunkiem istnienia odpowiedzialności Europejskich z tytułu ubezpieczenia kosztów leczenia, Centrum Alarmowe udziela natychmiastowej pomocy

„assistance” w zakresie określonym w następujących przypadkach wymienionych w §§ 25-26.

§ 25 Choroba/wypadek

1. Leczenie szpitalne.
Jeżeli Ubezpieczony będzie leczony w szpitalu Europejskie pokryje następujące świadczenia:
  - a) Opiekę
Nawiąże za pośrednictwem lekarza pracującego na zlecenie Europejskich, kontakt z lekarzami sprawującymi opiekę medyczną, jak również z lekarzem domowym Ubezpieczonego i zapewni przepływ informacji między tymi lekarzami. Na życzenie Ubezpieczonego powiadomi o zaistniałym zdarzeniu jego najbliższych krewnych.
  - b) Gwarancję pokrycia kosztów/Rozliczenie
Udziela szpitalowi gwarancji pokrycia kosztów maksymalnie do wysokości sumy ubezpieczenia. W imieniu i na wniosek osoby ubezpieczonej przejmie rozliczenie, jako jednostka odpowiedzialna za ponoszenie kosztów leczenia szpitalnego.
2. Transport chorego.
Jeżeli jest to uzasadnione z medycznego punktu widzenia, Europejskie zorganizuje transport do innej placówki służby zdrowia za granicą, transport powrotny Ubezpieczonego do miejsca zamieszkania lub do najbliższej miejscowości zamieszkania placówki służby zdrowia. Transport Ubezpieczonego odbywa się dostosowanym do jego stanu zdrowia środkiem transportu (w tym np. ambulansem lotniczym).

§ 26 Śmierć

Jeżeli Ubezpieczony zmarł podczas podróży, Europejskie zorganizuje na życzenie bliskich pogrzeb za granicą lub transport zwłok do kraju zamieszkania.

§ 27 W rozszerzonym wariantcie ubezpieczenia zgodnie z zakresem wskazanym na polisie lub certyfikacie Europejskie dodatkowo, udziela pomocy w następujących wypadkach

1. Transport powrotny dzieci.
Jeżeli dzieci poniżej 16 roku życia, które współuczestniczą w podróży, nie mogą podlegać opiece Ubezpieczonego z powodu śmierci, nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania Ubezpieczonego, Europejskie zorganizuje i pokryje koszty ich podróży powrotnej do miejsca zamieszkania. Europejskie pokryje koszty transportu powrotnego dzieci Ubezpieczonego pod warunkiem, że nie będzie on mógł nastąpić przy wykorzystaniu wcześniej zaplanowanego środka transportu.
W przypadku, gdy powrót planowym środkiem transportu będzie wiązał się z powstaniem dodatkowych kosztów, wówczas Europejskie pokryje jedynie dodatkowe koszty transportu powrotnego (np. koszt zmiany rezerwacji przelotu).
2. Koszty transportu i zakwaterowania osoby wezwanej do towarzyszenia.
Jeżeli pobyt Ubezpieczonego w szpitalu poza granicami kraju zamieszkania trwa dłużej niż 7 dni, Europejskie organizuje najbliższemu krewnemu Ubezpieczonego lub innej wskazanej przez niego osobie, podróż do miejsca pobytu Ubezpieczonego i podróż powrotną do miejsca zamieszkania. Europejskie pokryje koszty transportu oraz zakwaterowania maksymalnie do kwoty 2000 euro.
3. Dostarczenie leków.
Europejskie dostarczy na życzenie Ubezpieczonego niezbędne leki mające zastąpić leki, które zaginęły w czasie podróży poza

granicami kraju zamieszkania. Ubezpieczony obowiązany jest do zwrotu kosztów zakupu tych leków w terminie 10 dni od daty zakończenia podróży. Ochrona ubezpieczeniowa istnieje bez względu na to czy Europejskie ponosi odpowiedzialność z tytułu ubezpieczenia kosztów leczenia.

4. Zagubienie środków płatniczych, dokumentów podróży i bagażu.
  - a) W przypadku gdy Ubezpieczony utraci wskutek kradzieży lub rozboju środki pieniężne, Europejskie zapewni pomoc w skontaktowaniu się z bankiem prowadzącym jego rachunek i jeśli zajdzie taka potrzeba udzieli pomocy w przekazaniu kwoty udostępnionej przez bank. W przypadku gdy nawiązanie kontaktu z bankiem nie jest możliwe w ciągu 24 godzin, Europejskie udzieli osobie ubezpieczonej zwrotnej pomocy finansowej do wysokości 500 euro. Ubezpieczony zobowiązany jest zwrócić Europejskim pożyczoną kwotę w ciągu miesiąca od zakończenia podróży.
  - b) W przypadku kradzieży albo zaginięcia w trakcie podróży kart kredytowych należących do Ubezpieczonego, Europejskie zapewni mu pomoc w ich zablokowaniu, polegającą na przekazaniu odpowiednich informacji do banku. Europejskie nie odpowiada jednak za prawidłowość przeprowadzenia procesu blokowania, ani za powstałe w związku z tym szkody.
  - c) Europejskie zapewni Ubezpieczonemu pomoc w wyrobieniu dokumentów podróży, polegającą na udzieleniu niezbędnych informacji o wymaganych procedurach.
  - d) Pod warunkiem zawarcia z Europejskimi umowy ubezpieczenia bagażu, w przypadku utraty przez Ubezpieczającego bagażu podróżnego, Europejskie udzieli pomocy w celu odnalezienia bagażu.
5. Pomoc prawna.
Europejskie udziela pomocy w wynajęciu prawnika oraz tłumacza, w sytuacji gdy Ubezpieczony wejdzie w konflikt z prawem obowiązującym w miejscu pobytu. Europejskie pokrywa koszty sądowe, prawnicze i koszt wynajęcia tłumacza, do kwoty 2 500 euro. Europejskie udziela również pożyczki na kaucję do wysokości 12 500 euro. Ubezpieczony zobowiązany jest zwrócić wpłacone przez Europejskie kwoty niezwłocznie, nie później niż trzy miesiące po powrocie z podróży.
6. Koszty ratownictwa.
Europejskie pokrywa koszty akcji ratowniczej i poszukiwawczej, prowadzonej przez wyspecjalizowane służby ratownicze w sytuacji, gdy Ubezpieczony uległ nieszczęśliwemu wypadkowi lub nagłemu zachorowaniu objętemu ochroną ubezpieczeniową z tytułu ubezpieczenia kosztów leczenia o ile odpowiedzialność Europejskich z tytułu kosztów ratownictwa objęta jest zakresem ubezpieczenia. Górna granica odpowiedzialności Europejskich wynosi 5 000 euro i jest zawarta w ramach sumy ubezpieczenia kosztów leczenia.

§ 28 Postępowanie w razie zajścia szkody

W razie zajścia szkody Ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić o tym zdarzeniu Centrum Alarmowe. Ponadto w przypadku zajścia zdarzenia określonego w § 27 ust. 4 lit. a) zobowiązany jest do przesłania, przed otrzymaniem pożyczki, pisemnego potwierdzenia zobowiązania się do jej zwrotu.

C Ubezpieczenie kosztów leczenia i transportu

§ 29 Przedmiot ubezpieczenia

W przypadku gdy podczas pobytu poza granicami kraju zamieszkania Ubezpieczony ulegnie nieszczęśliwemu wypadkowi lub będzie cierpieł wskutek nagłego zachorowania Europejskie pokryje koszty leczenia powstałe poza granicami kraju zamieszkania oraz koszty transportu, zaś w razie śmierci Ubezpieczonego koszty przewozu zwłok do kraju zamieszkania.

§ 30 Koszty leczenia za granicą

W ramach ochrony ubezpieczeniowej Europejskie opłaci koszty:

1. Wymaganego i zaleconego przez lekarzy leczenia. W szczególności kosztów hospitalizacji (w tym zabiegów operacyjnych), kosztów leczenia ambulatoryjnego oraz lekarstw i środków opatrunkowych.
2. Koszty przedwczesnego porodu, który nastąpił nie później niż w 32 tygodniu ciąży. W ramach sumy ubezpieczenia Europejskie pokryje koszty opieki medycznej, lekarstw, pobytu w szpitalu w tym koszty opieki medycznej noworodka.
3. Leczenia stomatologicznego do wysokości 250 euro, jedynie w przypadkach ostrych stanów bólowych lub gdy było ono konieczne wskutek urazu doznanego w wyniku nieszczęśliwego wypadku.

§ 31 Transport i repatriacja

1. Pod warunkiem istnienia odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia kosztów leczenia Europejskie pokryje ponadto:
  - a) transport z miejsca wypadku do najbliższej placówki służby zdrowia,
  - b) transport do innej placówki służby zdrowia za granicą, w przypadku gdy wymaga tego stan zdrowia Ubezpieczonego,
  - c) transport powrotny do kraju zamieszkania do miejsca zamieszkania, o ile wymaga tego stan zdrowia Ubezpieczonego, a powrót nie może odbyć się planowym środkiem transportu,
  - d) transport po zakończeniu leczenia do miejsca, od którego podróż może być kontynuowana,
  - e) jeżeli transport powrotny Ubezpieczonego nie jest możliwy ze względu na przeciwwskazania zdrowotne przed zakończeniem ważności ubezpieczenia, Europejskie pokrywa koszty leczenia do dnia, w którym stan zdrowia chorego pozwala na transport, jednak nie dłużej niż 90 dni licząc od daty zajścia szkody i maksymalnie do wysokości sumy ubezpieczenia,
  - f) koszty związane z pogrzebem za granicą albo transportem zwłok do kraju zamieszkania (do miejsca pochówku), jednakże koszt zakupu trumny ograniczony jest maksymalnie do kwoty 1000 euro.

§ 32 Zgłoszenie szkody. Obowiązki Ubezpieczonego

1. Do obowiązków Ubezpieczonego należy:
  - a) zwołać lekarzy, u których leczyl się przed zaistnieniem wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową, z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej i wyrazić zgodę na udostępnienie dokumentacji leczenia,
  - b) zwołać publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej,
  - c) złożyć odpowiednio wypełniony formularz zgłoszenia szkody, łącznie z oryginałami

dokumentów z tytułu poniesionych kosztów oraz zawierających diagnozy lekarskie i inne dokumenty zawierające zakres udzielonej pomocy,
d) w razie śmierci Ubezpieczonego, uprawniony obowiązany jest dostarczyć kopię aktu zgonu, dokument stwierdzający pokrewieństwo oraz dokument potwierdzający przyczynę zgonu.

§ 33 Suma ubezpieczenia i udział własny

1. Suma ubezpieczenia na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia jest wskazana na polisie lub certyfikacie.
2. Europejskie ponosi odpowiedzialność maksymalnie do wysokości sum ubezpieczenia, z uwzględnieniem limitu określonego w § 30 ust. 3.
3. Ubezpieczony ponosi udział własny w wysokości 100 PLN od osoby.

§ 34 Wyłączenia odpowiedzialności

1. Ubezpieczeniu nie podlegają koszty:
  - a) leczenia, które było powodem odbycia podróży,
  - b) leczenia, o którym Ubezpieczony wiedział przed rozpoczęciem podróży, że mimo planowego jej przeprowadzenia będzie ono musiało się odbyć lub będzie musiało być kontynuowane (np. dializa),
  - c) leczenia stomatologicznego nie związanego z udzieleniem natychmiastowej pomocy lekarskiej,
  - d) naprawy i zakupu protez lub okularów,
  - e) zabiegu usunięcia ciąży, o ile nie został on wykonany w celu ratowania życia lub zdrowia,
  - f) leczenia zaburzeń psychicznych,
  - g) związane z powikłaniami, które nastąpiły po 32 tygodniu ciąży,
  - h) związane z porodem, który nastąpił po 32 tygodniu ciąży,
  - i) operacji plastycznej lub zabiegu kosmetycznego,
  - j) leczenia w przypadku gdy Ubezpieczony odmówił powrotu do kraju zamieszkania, a jego stan zdrowia umożliwił powrót do kraju zamieszkania,
  - k) powstałe wskutek leczenia następstw chorób przewlekłych, z powodu których Ubezpieczony leczyl się w okresie ostatnich 12 miesięcy przed datą zawarcia ubezpieczenia z zastrzeżeniem postanowień § 35 niniejszej sekcji.

§ 35 Ubezpieczenie chorób przewlekłych

1. Z zachowaniem pozostałych postanowień niniejszych Warunków Ubezpieczenia, strony mogą rozszerzyć zakres ochrony ubezpieczeniowej o koszty powstałe wskutek leczenia chorób przewlekłych w zakresie określonym w niniejszej sekcji (C) pod warunkiem zapłaty dodatkowej składki.

D Ubezpieczenie bagażu

§ 36 Przedmiot ubezpieczenia

Europejskie odpowiada za szkody powstałe w bagażu Ubezpieczonego w trakcie podróży poza granicami kraju zamieszkania. Ubezpieczony jest bagaż podręczny osoby ubezpieczonej, za który uważa się rzeczy niezbędne w podróży jak również prezenty i pamiątki.

§ 37 Zakres ubezpieczenia

1. Zakres ubezpieczenia obejmuje bagaż podręczny, będący pod bezpośrednią opieką Ubezpieczonego oraz bagaż powierzony

nie będący pod bezpośrednią opieką Ubezpieczonego.

2. Bagaż podręczny, będący pod bezpośrednią opieką Ubezpieczonego. Europejskie wypłaca odszkodowanie za szkody w bagażu podręcznym powstałe wskutek:
  - a) rozboju,
  - b) wypadku środka transportu (np. wypadki środków komunikacji),
  - c) pożaru i ryzyk elementarnych (za ryzyka elementarne uważa się huragan, powódź, uderzenie pioruna, upadek statku powietrznego, grad, deszcz nawalny, zalanie oraz trzęsienie ziemi),
  - d) nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku, w wyniku którego Ubezpieczony stracił możliwość opiekowania się bagażem.
3. Bagaż powierzony, nie będący pod bezpośrednią opieką Ubezpieczonego:
  - a) Europejskie obejmuje ochroną ubezpieczeniową utracony lub uszkodzony bagaż, powierzony zawodowemu przewoźnikowi lub pozostawiony w zamkniętym pomieszczeniu w miejscu zakwaterowania Ubezpieczonego jak również oddany do przechowania bagażu za pokwitowaniem,
  - b) Europejskie obejmuje ochroną ubezpieczeniową bagaż w samochodzie – bagaż pozostawiony w samochodzie podlega ochronie ubezpieczeniowej jedynie gdy był przechowywany w bagażniku samochodowym i pod warunkiem, że nie był on widoczny z zewnątrz oraz że bagażnik nie był wykonany z nietrwałego materiału (np. brezent) i był zamknięty na zamek zabezpieczający.

§ 38 Wyłączenie odpowiedzialności

1. Sprzęt fotograficzny, audio-video łącznie z jego wyposażeniem, jak i biżuteria, stanowiące bagaż podręczny Ubezpieczającego, ubezpieczone są wyłącznie gdy stanowią bagaż będący pod bezpośrednią opieką Ubezpieczonego i jedynie do wysokości jednej trzeciej sumy ubezpieczenia.
2. Ubezpieczenie obejmuje bagaż Ubezpieczonego znajdujący się w zaparkowanym pojeździe, jedynie pomiędzy godziną 6.00 a 22.00. Jednakże przerwy w podróży, które nie trwają dłużej niż 2 godziny są zawsze ubezpieczone.
3. Ochronie ubezpieczeniowej nie podlegają wszelkiego rodzaju dokumenty, wartości pieniężne, srebro, złoto, platyna w złomie lub sztabach, papiery wartościowe, karty płatnicze oraz bilety.
4. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte dzieła sztuki, antyki i zbiory kolekcjonerskie.
5. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte akcesoria samochodowe oraz przedmioty stanowiące wyposażenie przyczep kempingowych.
6. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte szkody polegające na utracie lub uszkodzeniu rzeczy w związku z jej używaniem.
7. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte programy komputerowe i dane na nośnikach wszelkiego rodzaju.
8. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte szkody powstałe w aparatach i urządzeniach elektrycznych wskutek ich wad lub działania prądu elektrycznego, chyba, że działanie prądu spowodowało pożar.
9. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte szkody polegające wyłącznie na uszkodzeniu lub zniszczeniu pojemników bagażu (waliz, kufrów itp.).

10. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte telefony komórkowe i wszelkiego typu komputery przenośne.
11. Ochroną ubezpieczeniową nie jest objęty sprzęt turystyczno-sportowy (w tym sprzęt narciarski).

§ 39 Wysokość odszkodowania

1. W razie zajścia szkody Europejskie wypłaca odszkodowanie maksymalnie do wysokości sumy ubezpieczenia:
  - a) w przypadku całkowitej utraty bagażu Europejskie wypłaca odszkodowanie w wysokości jego rzeczywistej wartości,
  - b) w przypadku przedmiotów uszkodzonych, Europejskie wypłaca odszkodowanie w wysokości kosztów naprawy, a jeżeli koszty naprawy przekraczają wysokość utraty wartości Europejskie wypłaca odszkodowanie w wysokości utraty ich wartości nie więcej jednak niż rzeczywista wartość przedmiotu,
  - c) w przypadku klisz filmowych, nośników obrazu, dźwięku i danych Europejskie wypłaca odszkodowanie do wysokości wartości materiału.
Za rzeczywistą wartość uważa się kwotę za jaką można nabyć przedmiot o takim samym standardzie i jakości, pomniejszony o wartość zużytego utraconego przedmiotu (zużycie, wiek).
2. Z należnego odszkodowania Europejskie potrąca udział własny w wysokości 150 PLN, z tytułu każdej szkody. Za udział własny uważa się kwotę, o którą ubezpieczyciel zmniejsza wypłacone odszkodowanie.
3. W rozszerzonym wariantcie ubezpieczenia zgodnie z zakresem wskazanym na polisie lub certyfikacie Europejskie zwraca maksymalnie do wysokości 125 euro, koszty zakupu niezbędnych w podróży przedmiotów osobistego użytku w przypadku opóźnienia w dostarczeniu bagażu na miejsce pobytu Ubezpieczonego (jeżeli bagażu nie dostarczono w tym samym dniu, w którym przybyła osoba ubezpieczona). Kwota 125 euro zawarta jest w sumie ubezpieczenia bagażu i w razie dokonania wypłaty odszkodowania z tego tytułu, sumę ubezpieczenia pomniejsza się o kwotę przyznanego i wypłaconego odszkodowania.

§ 40 Postępowanie w razie zajścia szkody

1. Ubezpieczony zobowiązany jest zawiadomić niezwłocznie najbliższą jednostkę policji, o wszelkich szkodach powstałych w wyniku przestępstwa, przedkładając listę utraconych lub uszkodzonych przedmiotów i uzyskać pisemny raport policji potwierdzający zgłoszenie. Ubezpieczony jest ponadto zobowiązany przedłożyć wyżej wymieniony raport do Europejskich.
2. Szkody powstałe w bagażu powierzonym do przewozu lub przechowania należy niezwłocznie zgłosić odpowiedniemu przewoźnikowi, przechowalni lub administracji i uzyskać pisemne potwierdzenie zgłoszenia. Ubezpieczony zobowiązany jest ponadto przedłożyć wyżej wymienione potwierdzenie do Europejskich. W razie wykrycia szkód ukrytych powstałych w czasie, gdy bagaż powierzony był przewoźnikowi, należy niezwłocznie po wykryciu szkód ukrytych, zachowując termin składania reklamacji, zażądać od przewoźnika przeprowadzenie oględzin i pisemnego potwierdzenia tego faktu, najpóźniej w ciągu 7 dni od daty stwierdzenia szkody.
3. W przypadku zgłaszania szkody z tytułu opóźnienia dostarczenia bagażu, Ubezpieczony

zobowiązany jest przedłożyć oryginały rachunków za zakupione przedmioty oraz wystawione przez przewoźnika potwierdzenie wystąpienia i okres trwania opóźnienia dostarczenia bagażu.

4. Ubezpieczony zobowiązany jest złożyć odpowiednio wypełniony formularz zgłoszenia szkody.
5. Niedopełnienie któregokolwiek z obowiązków określonych powyżej w ust. 1-4 stanowi podstawę do odmowy wypłaty odszkodowania w całości lub części w zależności od tego w jakim stopniu niedopełnienie obowiązków wpłynęło na ustalenie przyczyny wypadku, odpowiedzialności za szkodę bądź wysokości odszkodowania.

§ 41 Suma ubezpieczenia

1. Suma ubezpieczenia na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia jest wskazana na polisie lub certyfikacie.
2. Europejskie ponosi odpowiedzialność maksymalnie do wysokości sum ubezpieczenia, z uwzględnieniem limitu określonego w § 39 ust. 3.

E Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków

§ 42 Przedmiot ubezpieczenia

Przedmiotem ubezpieczenia są następstwa nieszczęśliwych wypadków doznanych przez Ubezpieczonego za granicą.

§ 43 Wyłączenie odpowiedzialności

1. Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje:
  - a) szkód powstałych w wyniku utraty przytomności, udarów mózgu, napadów drgawkowych,
  - b) śmierci i uszczerbków na zdrowiu powstałych w następstwie leczenia albo wykonanych zabiegów, chyba że leczenie lub zabiegi były następstwem nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową,
  - c) infekcji, z tym że ochrona ubezpieczeniowa istnieje, jeżeli Ubezpieczony został zakażony mikroorganizmami chorobotwórczymi w wyniku ran odniesionych wskutek nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową.

§ 44 Śmierć osoby ubezpieczonej

Jeżeli wskutek nieszczęśliwego wypadku poszkodowany zmarł w ciągu roku od daty wypadku, Europejskie wypłaca osobom uprawnionym, w rozumieniu § 46 ust. 5 i 7, świadczenie w wysokości pełnej sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczeniowej. W przypadku, gdy Ubezpieczony otrzymał wcześniej świadczenie z tytułu uszczerbku na zdrowiu, powstałego wskutek wypadku, świadczenie z tytułu śmierci wypłaca się jedynie gdy przewyższa ono wcześniej wypłacone świadczenie, potrącając wypłaconą wcześniej kwotę.

§ 45 Trwałe inwalidztwo osoby ubezpieczonej

1. W przypadku gdy wskutek obrażeń doznanych w trakcie nieszczęśliwego wypadku Ubezpieczony doznał trwałego inwalidztwa, Europejskie wypłaca świadczenie stanowiące procent sumy ubezpieczenia odpowiadający procentowi uszczerbku na zdrowiu.
2. Wysokość świadczenia zależy od stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu.
  - a) Jako stały uszczerbek na zdrowiu (z wyłączeniem udowodnionego wyższego lub

niższego uszczerbku na zdrowiu) przy utracie lub niezdolności funkcjonowania obowiązuje:

dla ręki w stawie barkowym.....	70%
dla ręki powyżej stawu łokciowego.....	65%
dla ręki poniżej stawu łokciowego.....	60%
dla ręki w przegubie.....	55%
dla kciuka.....	20%
dla palca wskazującego.....	10%
dla innego palca.....	5%
dla nogi powyżej środkowej części uda...	70%
dla nogi do środkowej części uda.....	60%
dla nogi poniżej kolana.....	50%
dla nogi do środkowej części goleni.....	45%
dla stopy w stawie skokowym.....	40%
dla dużego palca u stopy.....	10%
dla innego palca u stopy.....	2%
dla jednego oka.....	50%
dla słuchu w jednym uchu.....	30%
dla węchu.....	10%
dla smaku.....	5%

- b) Przy częściowej utracie lub uszkodzeniu funkcjonowania którejś z wymienionych części ciała lub któregoś z organów zmysłu przyjmuje się odpowiednią część procentowego uszczerbku na zdrowiu przyjętego w lit. a),
  - c) w razie utraty lub uszkodzenia organu, narządu lub układu, których uszczerbku na zdrowiu nie reguluje się na podstawie danych z lit. a) lub b), stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu ustalany jest przez lekarza wskazanego przez Europejskie,
  - d) jeżeli wskutek wypadku zostało upośledzone więcej niż jedna funkcja fizyczna lub psychiczna, stopień inwalidztwa zostają zsumowane. Trwały uszczerbek na zdrowiu nie może przewyższać jednak 100% inwalidztwa.
3. W razie utraty, uszkodzenia organu, narządu lub układu, których funkcje były już upośledzone przed wypadkiem wskutek choroby lub trwałego uszczerbku na zdrowiu powstałego z innego zdarzenia, stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu określa się jako różnicę między stopniem trwałego uszczerbku na zdrowiu po wypadku, a stopniem trwałego uszczerbku na zdrowiu istniejącym przed wypadkiem.
  4. W sytuacji gdy śmierć spowodowana wypadkiem nastąpi w ciągu 24 miesięcy po wypadku, a przed ustaleniem wysokości należnego świadczenia z tytułu inwalidztwa, świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu nie przysługuje.
  5. W razie śmierci Ubezpieczonego w ciągu 24 miesięcy od wypadku, nie będącej jego następstwem lub śmierci po upływie 24 miesięcy bez względu na jej przyczynę, a przed ustaleniem i otrzymaniem przez niego świadczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, świadczenie z tego tytułu przysługuje osobie uprawnionej i jego wysokość ustalana jest przez lekarza orzekającego na podstawie przedłożonej dokumentacji medycznej jako przypuszczalny stopień trwałego uszczerbku.

§ 46 Wypłata świadczeń w przypadku trwałego inwalidztwa

1. Wysokość trwałego uszczerbku na zdrowiu jest ustalana niezwłocznie po całkowitym zakończeniu leczenia, z włączeniem rehabilitacji, nie później jednak niż w ciągu 24 miesięcy od daty wypadku.
2. Wysokość trwałego uszczerbku ustalana jest przez lekarzy powołanych przez Europejskie na podstawie dokumentacji medycznej dostarczonej przez Ubezpieczonego.
3. Europejskie dokonuje wypłaty należnego świadczenia w terminie 14 dni od daty uznania roszczenia.

4. Jeżeli Ubezpieczony zmarł przed pobraniem świadczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu powstałym w wyniku nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową, a zgon nie był następstwem tego wypadku, należne świadczenie wypłaca się osobie uprawnionej.
5. Świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego wypłaca się uprawnionemu wskazanemu przez Ubezpieczonego. Świadczenie z tytułu śmierci wypłaca się na podstawie aktu zgonu oraz przedłożonych przez osobę uprawnioną dokumentów potwierdzających okoliczności oraz powód śmierci Ubezpieczonego.
6. Świadczenie nie przysługuje uprawnionemu, który umyślnie spowodował śmierć Ubezpieczonego.
7. Jeżeli w chwili śmierci Ubezpieczonego nie ma osoby uprawnionej, wówczas świadczenie otrzymują członkowie rodziny w następującej kolejności:
  - a) małżonek,
  - b) dzieci,
  - c) rodzice,
  - d) inni ustawowi spadkobiercy.

§ 47 Suma ubezpieczenia

1. Suma ubezpieczenia w odniesieniu do każdego zdarzenia jest wskazana na polisie lub certyfikacie.
2. Europejskie ponosi odpowiedzialność maksymalnie do wysokości sumy ubezpieczenia.

F Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej

§ 48 Przedmiot ubezpieczenia

Europejskie udziela ochrony ubezpieczeniowej w zakresie odpowiedzialności cywilnej podczas podróży Ubezpieczonego za granicą. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego w życiu prywatnym za spowodowanie śmierci, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia (szkody osobowe) lub uszkodzenie lub zniszczenie mienia (szkody rzeczowe) wyrządzone osobom trzecim, do naprawienia których Ubezpieczony zobowiązany jest w myśl przepisów prawa.

§ 49 Zakres ochrony ubezpieczeniowej

1. Europejskie w ramach swej odpowiedzialności zobowiązuje się do sprawdzenia zasadności roszczenia, wypłaty należnych odszkodowań w imieniu Ubezpieczonego oraz oddalenia roszczeń niezasadnych. Wypłata odszkodowania następuje wyłącznie po uprzednim potwierdzeniu zasadności roszczenia przez Europejskie lub na podstawie prawomocnego wyroku sądu.
2. W przypadku sporu prawnego dotyczącego ustalenia odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego, Europejskie podejmie na własny koszt kroki prawne działając w imieniu Ubezpieczonego.
3. Europejskie opłaci koszt wskazanego lub zaakceptowanego przez siebie obrońcy, występującego w imieniu Ubezpieczonego w toczącym się przeciwko niemu postępowaniu karnym, w wyniku którego Ubezpieczony może zostać pociągnięty do odpowiedzialności cywilnej za swe działania.
4. Europejskie nie odpowiada za koszty wynikające z braku zgody Ubezpieczonego na zawarcie przez Europejskie ugody z poszkodowanym lub na zaspokojenie jego roszczeń.

5. Suma ubezpieczenia na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia jest wskazana na polisie lub certyfikacie.
6. Suma ubezpieczenia stanowi górny limit odpowiedzialności Europejskich za wszystkie zdarzenia objęte ochroną ubezpieczeniową jakie wystąpią w okresie ubezpieczenia.

§ 50 Ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej

1. Europejskie nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa.
2. Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje ponadto szkód:
  - a) wyrządzonych przez Ubezpieczonego jego najbliższym krewnym współuczestniczącym w podróży,
  - b) powstałych wskutek przeniesienia choroby przez Ubezpieczonego,
  - c) powstałych i spowodowanych wykonywaniem czynności zawodowych,
  - d) wyrządzonych przez zwierzęta, których Ubezpieczony jest właścicielem,
  - e) powstałych i spowodowanych posiadaniem, użytkowaniem lub prowadzeniem pojazdów mechanicznych, urządzeń latających i pływających,
  - f) powstałych podczas polowań,
  - g) w mieniu ruchomym, z którego Ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu, użyczenia lub innej umowy odpłatnej,
  - h) w wartościach pieniężnych, dokumentach, planach, zbiorach archiwalnych, filatelistycznych, numizmatycznych albo dziełach sztuki,
  - i) za które Ubezpieczony jest odpowiedzialny wskutek umownego przejęcia odpowiedzialności cywilnej osoby trzeciej albo wskutek rozszerzenia zakresu własnej odpowiedzialności cywilnej wynikającej z obowiązujących przepisów prawa.
3. W przypadku szkód rzeczowych udział własny Ubezpieczonego wynosi 200 euro za każdą szkodę. Za udział własny uważa się kwotę o którą ubezpieczyciel zmniejsza wypłacone odszkodowanie.

§ 51 Obowiązki i postępowanie w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego.

1. Jeżeli zostało wszczęte wstępne śledztwo, wystosowano pozew lub nakaz zapłaty przeciwko Ubezpieczonemu, jest on zobowiązany niezwłocznie poinformować o tym Europejskie, również w sytuacji gdy wypadek ubezpieczeniowy został zgłoszony wcześniej. Jeśli poszkodowany występuje z roszczeniem wobec Ubezpieczonego, Ubezpieczony zobowiązany jest w ciągu 7 dni od momentu uzyskania informacji o roszczeniu powiadomić o tym Europejskie.
2. Ubezpieczony jest zobowiązany użyć wszelkich dostępnych mu środków w celu zmniejszenia szkody oraz niedopuszczenia do zwiększenia jej rozmiarów. Zobowiązany jest on również umożliwić Europejskim dokonanie czynności niezbędnych w celu ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia. Obowiązkiem Ubezpieczonego jest współpraca z Europejskimi w zakresie wyjaśnienia okoliczności powstania szkody. Ubezpieczony zobowiązany jest ponadto dostarczyć Europejskim wyczerpujących i rzetelnych sprawozdań i opisów szkody.

Ubezpieczony ma również obowiązek dostarczyć Europejskim, niezwłocznie po otrzymaniu, każdego wezwania, pozwu, wszelkich akt pozasądowych i dokumentów sądowych dotyczących wypadku ubezpieczeniowego.

3. Jeżeli przeciwko Ubezpieczonemu zostało wszczęte postępowanie wyjaśniające lub sądowe, jest on zobowiązany udzielić pełnomocnictwa do prowadzenia sprawy pełnomocnikowi wyznaczonemu lub wskazanemu przez Europejskie. W przypadku otrzymania nakazów zapłaty lub jakichkolwiek innych nakazów wystosowanych przez władze administracyjne Ubezpieczony jest zobowiązany do wniesienia sprzeciwu bez oczekiwania na instrukcje Europejskich.
4. Ubezpieczony nie może potwierdzać swej odpowiedzialności ani akceptować jakiegokolwiek ugody bez zgody Europejskich. Działania podjęte przez Ubezpieczonego zmierzające do zaspokojenia osoby poszkodowanej, a w szczególności uznanie jej roszczeń lub zawarcie z nim ugody bez uzyskania pisemnej uprzedniej zgody Europejskich są bezskuteczne wobec Europejskich.
5. Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpieczonego roszczenia osoby poszkodowanej bez wymaganej pisemnej zgody nie ma wpływu na odpowiedzialność Europejskich.
6. Europejskie jest uprawnione składać wyjaśnienia w imieniu osoby ubezpieczonej, potrzebne do złączenia lub obrony wysuniętych roszczeń.
7. W przypadku uzyskania przez Ubezpieczonego wskutek zmiany okoliczności lub zmiany regulacji prawnych, możliwości zmniejszenia lub zniesienia wypłacanego świadczenia, Ubezpieczony zobowiązany jest do skorzystania z tego prawa i podjęcia wszelkich działań do tego zmierzających poprzez Europejskie.
8. Niedopełnienie któregokolwiek z obowiązków określonych powyżej w ust. 1-7 stanowi podstawę do odmowy wypłaty odszkodowania w całości lub części w zależności od tego, w jakim stopniu niedopełnienie obowiązków wpłynęło na ustalenie przyczyny wypadku bądź odpowiedzialności za szkodę.
9. Nadto Ubezpieczony zobowiązany jest użyć wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody i zaniechać działań prowadzących do jej zwiększenia, w przypadku niedopełnienia tego obowiązku w wyniku rażącego niedbalstwa lub winy umyślnej odszkodowanie się nie należy.

§ 52 Suma ubezpieczenia

1. Suma ubezpieczenia na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia jest wskazana na polisie lub certyfikacie.
2. Suma ubezpieczenia na jedno i wszystkie zdarzenia w zakresie szkód rzeczowych wynosi 20% sumy ubezpieczenia określonej na polisie lub certyfikacie.
3. Europejskie ponosi odpowiedzialność maksymalnie do wysokości sumy ubezpieczenia.

Niniejsze Warunki wchodzą w życie z dniem 10 grudnia 2006 roku.

Podpisy Zarządu

Prezes Zarządu
Wolfgang Diels

Członek Zarządu
Franz Josef Biesel

